

Đề xuất mô hình phát triển thể thao ngoại khóa cho học sinh phổ thông, sinh viên tại nơi cư trú

TS. Cao Hoàng Anh; TS. Đinh Thị Mai Anh ■

TÓM TẮT:

Bằng các phương pháp khoa học cần thiết đề tài đã đề xuất được mô hình phát triển thể thao ngoại khóa cho học sinh(HS), sinh viên (SV) tại nơi cư trú theo hình thức câu lạc bộ (CLB) thể dục thể thao (TDTT) liên kết giữa trường học và các tổ chức TDTT cơ sở tại địa phương (bên ngoài trường). Ưu điểm của mô hình này là huy động được tiềm năng xã hội, tăng cường và đảm bảo được các điều kiện thuận lợi để tổ chức hoạt động TDTT ngoại khóa cho HSSV tại nơi cư trú theo quy trình khoa học.

Từ khóa: mô hình, câu lạc bộ thể dục thể thao liên kết, thể thao ngoại khóa, học sinh, sinh viên, nơi cư trú...

ABSTRACT:

By the necessary scientific methods, the topic has suggested the sport extracurricular development model for pupils and students in resident areas according to sport clubs link between schools and local sport organizations out of schools. The advantage of this model is to mobilize social potential, strengthen and ensure favorable conditions to organize sport extracurricular for pupils and students in resident areas by regulations of schools.

Keywords: Model, linked sport clubs, sport extracurricular, pupil, student, resident areas...

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Qua khảo sát thực tế và nhận định của nhiều chuyên gia cho thấy, hiệu quả và chất lượng giáo dục thể chất (GDTC) cho HSSV trong trường học các cấp vẫn còn thấp. Nguyên nhân là do chương trình nội khóa thể dục hiện nay với thời lượng ít, tổ chức dạy học chưa tốt, thiếu hụt giáo viên (GV), cơ sở vật chất (CSVC) còn nghèo nàn..., chưa thật sự là động lực thúc đẩy quá trình phát triển và hoàn thiện thể chất cho người học. Mặt khác, vì nhiều nguyên nhân chủ quan và khách quan khác nhau mà hoạt động thể thao

(Ảnh minh họa)

ngoại khóa chưa trở thành niềm đam mê, thói quen rèn luyện thường xuyên hàng ngày của HSSV. Vì vậy, nghiên cứu đề xuất các giải pháp phát triển TDTT ngoại khóa trong và ngoài nhà trường cho học sinh, sinh viên luôn là vấn đề cấp thiết không chỉ của các trường học mà còn của địa phương và các tổ chức xã hội nơi HSSV cư trú nhằm hoàn thành mục tiêu đào tạo giáo dục toàn diện cho thế hệ trẻ Việt Nam.

Trong quá trình nghiên cứu chúng tôi đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau: phân tích và tổng hợp tài liệu, phỏng vấn, tọa đàm, điều tra xã hội học và toán học thống kê.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Đề xuất mô hình phát triển thể thao ngoại khóa cho HS phổ thông, SV tại nơi cư trú

Căn cứ vào cơ sở lý luận và thực tiễn trong việc phát triển hoạt động thể thao ngoại khóa cho HS phổ thông, SV tại nơi cư trú như: thực trạng hoạt động thể

thao ngoại khóa của HSSV tại nơi cư trú, kinh nghiệm phát triển hoạt động thể thao ngoại khóa của các nước trên thế giới (Nhật, Mỹ, Nga, Trung quốc...), các văn bản pháp quy về phát triển phong trào TDTT quần chúng và TDTT trường học ở Việt Nam v.v..., đề tài đề xuất được mô hình phát triển hoạt động thể thao ngoại khóa cho HVSV tại nơi cư trú theo hình thức CLB TDTT liên kết giữa nhà trường với các tổ chức TDTT tại địa phương như sơ đồ 1:

Các tổ chức TDTT bên ngoài bao gồm:

- Các tổ chức TDTT công lập: là các tổ chức TDTT trong trường học các cấp, các đơn vị hành chính, sự nghiệp nhà nước, các tổ chức TDTT thuộc đoàn thể (công đoàn, thanh thiếu nhi)
- Các tổ chức TDTT bán công: là các tổ chức TDTT do tổ chức hoặc cá nhân liên kết với các tổ chức TDTT của nhà nước.
- Các tổ chức TDTT dân lập: là các tổ chức TDTT do các tổ chức hoặc cá nhân đầu tư và tổ chức

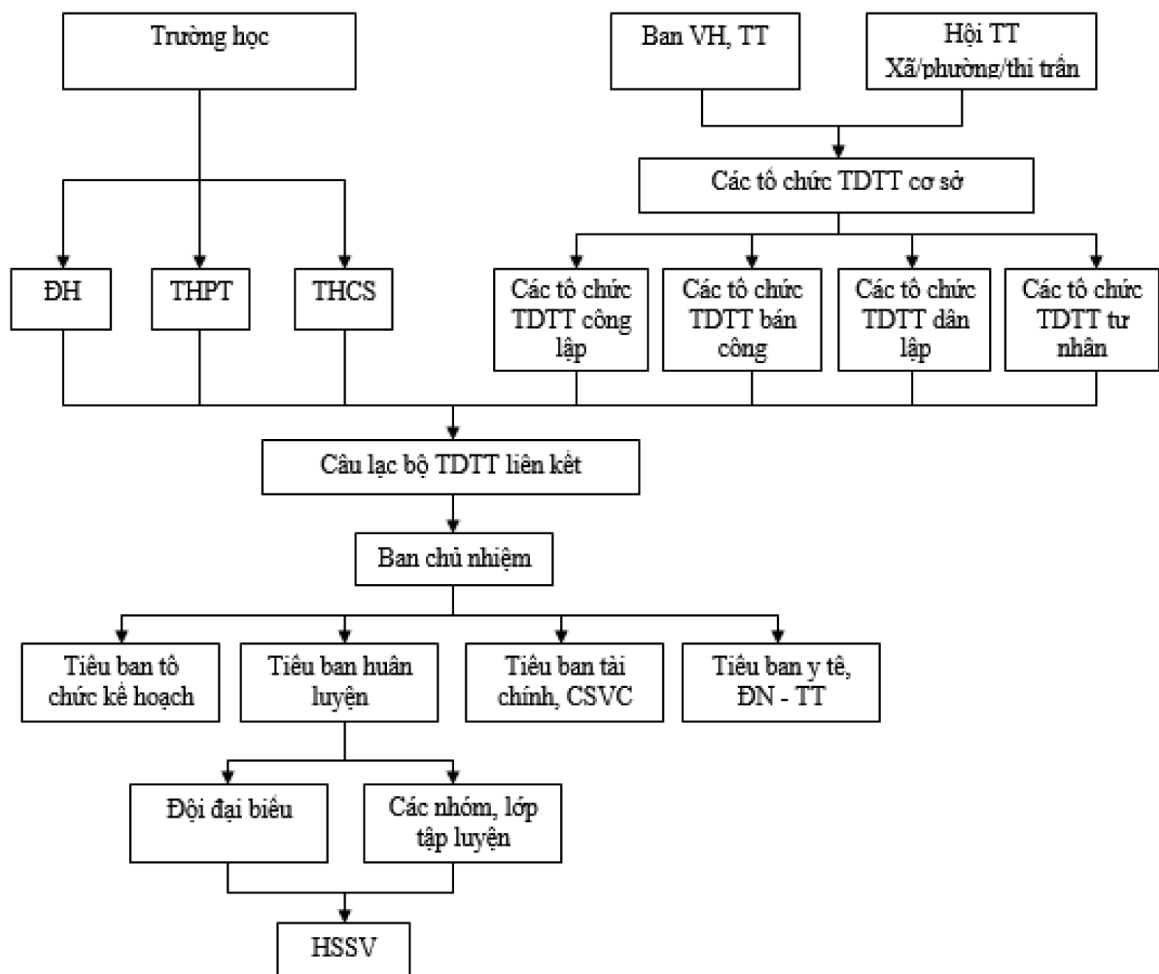
hoạt động.

- Các tổ chức TDTT tư nhân: là các tổ chức TDTT do tư nhân đầu tư và tổ chức hoạt động mang tính chất dịch vụ.

Trên cơ sở phân tích thực tiễn, tham khảo các tài liệu có liên quan và phỏng vấn 90 chuyên gia là cán bộ quản lý các cấp (công lập, bán công, dân lập, tư nhân), cán bộ quản lý và GV thể dục của các trường và các nhà khoa học thuộc lĩnh vực TDTT (kết quả phỏng vấn được trình bày ở bảng 1), chúng tôi xác định được cơ cấu tổ chức và thành viên của CLB TDTT liên kết bao gồm: Ban Chủ nhiệm, các tiểu ban (tiểu ban Tổ chức - Kế hoạch, tiểu ban Huấn luyện, tiểu ban Tài chính - CSVC, tiểu ban Y tế - Đối ngoại - Tuyên truyền) và hội viên (là các vận động viên (VĐV) các đội đại biểu, người tập TDTT được tổ chức theo các nhóm, lớp tập luyện). Kết quả được trình bày ở bảng 1.

Do đặc thù là mô hình hoạt động TDTT liên kết,

Sơ đồ 1. Mô hình phát triển TT ngoại khóa cho HSSV tại nơi cư trú theo hình thức CLB TDTT liên kết

Bảng 1. Tổng hợp ý kiến xác định cơ cấu tổ chức và thành viên của CLB TDTT liên kết ($n = 90$)

TT	Cơ cấu tổ chức và thành viên của CLB TDTT liên kết		Đồng ý		Không đồng ý	
			n	%	n	%
1	Ban chủ nhiệm	Cơ cấu BCN: bầu cử	0	00	0	00
		Cơ cấu BCN: hiệp thương	100	100	0	00
		Nhiệm kỳ hoạt động: 3 năm	11	12.2	79	87.8
		Nhiệm kỳ hoạt động: 4 năm	0	00	0	00
		Nhiệm kỳ hoạt động: 5 năm	79	87.8	11	12.2
		Chủ nhiệm: chủ tịch Hội thể thao học sinh/ĐH và chuyên nghiệp	100	100	0	00
		Phó chủ nhiệm thường trực: thư ký Hội thể thao học sinh/ĐH và chuyên nghiệp	100	100	0	00
		Phó chủ nhiệm chuyên môn: người đứng đầu tổ chức TDTT bên ngoài	100	100	0	00
2	Các tiểu ban	Tổ chức-kế hoạch: do đại diện phòng tổ chức hành chính làm trưởng tiểu ban và đại diện cơ sở TDTT bên ngoài làm phó trưởng tiểu ban	83	92.2	07	7.8
		Huấn luyện: do phó chủ nhiệm kiêm phụ trách chuyên môn làm trưởng tiểu ban, và người của trường (nếu có) làm phó trưởng tiểu ban.	85	94.5	5	5.5
		Tài chính - CSVC: do đại diện cán bộ phòng CSVC làm trưởng tiểu ban và đại diện cơ sở TDTT bên ngoài làm phó trưởng tiểu ban	100	100	0	00
		Y tế - Đối ngoại - Tuyên truyền: do đại diện đoàn thanh niên làm trưởng tiểu ban và đại diện hội HS/SV làm phó tiểu ban	72	80.0	18	20.0

nên CLB TDTT liên kết có vị trí là một tổ chức xã hội trong trường học đồng thời có quan hệ mật thiết với các thành phần, đối tượng trong xã hội. Do đó, nó chịu sự quản lý chung của nhà trường, phòng VHTTDL và phòng GDĐT. Chịu sự quản lý chuyên môn của Hội thể thao học sinh/ĐH và chuyên nghiệp và Liên đoàn/Hiệp hội thể thao các cấp.

Căn cứ quy mô và độ phức tạp của tổ chức, nên các chuyên gia đều thống nhất quan điểm cho rằng: Thành viên trong cơ cấu tổ chức CLB TDTT liên kết nhất thiết phải có sự tham gia nhân sự của cả hai đơn vị cơ sở để chỉ đạo và thực hiện các hoạt động của CLB, từ đó sẽ tạo được sự gắn kết, khách quan và minh bạch trong tổ chức hoạt động, cụ thể như sau:

- Ban chủ nhiệm: ban chủ nhiệm thực hiện theo phương thức hiệp thương, bao gồm: Chủ nhiệm là chủ tịch Hội thể thao học sinh/ĐH và chuyên nghiệp nhà trường (khoa, trung tâm) đảm nhiệm; 02 phó chủ nhiệm, trong đó phó chủ nhiệm thường trực do thư ký Hội thể thao HS/ĐH và chuyên nghiệp trường đảm nhiệm và phó chủ nhiệm thứ hai phụ trách chuyên

môn do người đứng đầu cơ sở tổ chức TDTT bên ngoài phụ trách.

- Các tiểu ban:

+ Tiểu ban Tổ chức - Kế hoạch: do đại diện phòng Tổ chức hành chính làm trưởng tiểu ban và đại diện cơ sở TDTT bên ngoài làm phó tiểu ban.

+ Tiểu ban Huấn luyện: do phó chủ nhiệm phụ trách chuyên môn làm trưởng tiểu ban và đại diện nhà trường (nếu có cán bộ chuyên môn) làm phó tiểu ban.

+ Tiểu ban Tài chính - CSVC: do đại diện cán bộ phòng tài chính - CSVC làm trưởng tiểu ban và đại diện cơ sở TDTT bên ngoài làm phó tiểu ban.

+ Tiểu ban Y tế - Đối ngoại - Tuyên truyền: do đại diện đoàn thanh niên làm trưởng tiểu ban và đại diện hội HS/SV làm phó tiểu ban.

2.2. Kiểm chứng lý thuyết tính khả thi và thực tiễn của mô hình phát triển thể thao ngoại khóa cho HS phổ thông, SV tại nơi cư trú theo hình thức CLB TDTT liên kết

Bảng 2. Kết quả khảo sát tính khả thi và thực tiễn của mô hình phát triển thể thao ngoại khóa cho học sinh phổ thông, sinh viên tại nơi cư trú theo hình thức CLB TDTT liên kết (n = 90)

TT	Đối tượng phỏng vấn	Mức độ					
		Rất khả thi		Khả thi		Không khả thi	
		m _i	%	m _i	%	m _i	%
1	Cán bộ quản lý công lập (15 người)	4	26.7	10	66.6	1	6.7
2	Cán bộ quản lý bán công (13 người)	8	61.5	5	38.5	0	0
3	Cán bộ quản lý dân lập (12 người)	9	75.0	3	25.0	0	0
4	Cán bộ quản lý tư nhân (22 người)	14	63.6	6	27.3	2	9.1
5	Cán bộ quản lý và giáo viên thể dục của các trường (18 người)	6	33.3	9	50.0	3	16.7
6	Các nhà khoa học thuộc lĩnh vực TDTT (10 người)	10	100	0	0	0	0
Tổng (n = 90)		51	56.7	33	36.7	6	6.6

Để khẳng định tính khả thi và thực tiễn của mô hình đề xuất, chúng tôi tiến hành lấy ý kiến của 90 chuyên gia là cán bộ quản lý các cấp (công lập, bán công, dân lập, tư nhân), cán bộ quản lý và GV thể dục của các trường và các nhà khoa học thuộc lĩnh vực TDTT, các ý kiến được đánh giá ở 3 mức: rất khả thi; khả thi và không khả thi. Kết quả cụ thể được trình bày ở bảng 2.

Từ kết quả bảng 2 cho thấy, các cán bộ quản lý các cấp, GV TD và các nhà khoa học đều cho rằng mô hình CLB TDTT liên kết giữa nhà trường với các tổ chức TDTT tại địa phương là rất khả thi và khả thi, chiếm tỷ lệ ý kiến tán đồng từ 90% trở lên. Như vậy có thể kết luận, mô hình CLB TDTT liên kết bước đầu đã có đủ cơ sở khoa học để ứng dụng vào thực tiễn.

3. KẾT LUẬN

Từ các kết quả nghiên cứu chúng tôi đã đề xuất được mô hình phát triển thể thao ngoại khóa cho HSSV tại nơi cư trú theo hình thức CLB TDTT liên kết giữa trường học và các tổ chức TDTT cơ sở tại địa phương (bên ngoài trường).

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ trưởng Chủ nhiệm Ủy ban TDTT, *Quy chế tổ chức và hoạt động của CLB TDTT CS (Ban hành theo quyết định số 1589/2003/QĐ-UBTDTT ngày 19/9/2003)*.
2. Nghị định 73/NĐ-CP ngày 19/8/1999, *Về chính sách khuyến khích xã hội hóa đối với các hoạt động trong lĩnh vực giáo dục, y tế, văn hóa, thể thao*.
3. Quyết định 641/QĐ - TTg ngày 26/4/2011, *Đề án phát triển thể lực và tầm vóc người Việt Nam giai đoạn 2011 - 2030*.

Nguồn bài báo: Trích từ kết quả nghiên cứu của đề tài khoa học năm 2019, TS. Cao Hoàng Anh, trường Đại học TDTT Bắc Ninh.

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 20/9/2019; ngày phản biện đánh giá: 14/11/2019; ngày chấp nhận đăng: 16/12/2019)

Bằng các phương pháp khoa học cần thiết đề tài đã chứng minh được tính khả thi của mô hình và bước đầu có đủ cơ sở khoa học để ứng dụng vào thực tiễn.

(Ảnh minh họa)